

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-06

Nr.

DĖL VALSTYBĖS NEKILNOJAMOJO TURTO VALDYMO GAIRIŲ

Finansų ministerija teikia svarstyti klausimą dėl valstybės nekilnojamojo turto (toliau – VNT), naudojamo švietimo ir sporto, sveikatos, kultūros, socialinės apsaugos, teisingumo ir vidaus reikalų srityse (toliau – Nagrinėjamos sritys), efektyvaus valdymo gairių ir jų įgyvendinimo.

Pažymėtina, kad poreikis nustatyti Nagrinėjamos srityse naudojamo VNT valdymo gaires sietinas su Valstybės kontrolės 2018 m. sausio 24 d. valstybinio audito ataskaitoje „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas“ Nr. VA-2018-P-60-8-1 pateikta rekomendacija – parengti valstybės nekilnojamojo turto valdymo gaires ir jų įgyvendinimo priemonių planą, suderintą su Nagrinėjamos sritis kuruojančiomis institucijomis.

VNT valdymo gairių rengimo procesas prasidėjo 2019 m. rugsėjo mėnesį, pasitelkiant išorės konsultantų komandą ir dalyvaujant Nagrinėjamų sričių atstovams. 2019 m. rugsėjo 30 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-288 iš Nagrinėjamų sričių atstovų buvo sudarytos – Priežiūros komisija (iš politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojų) ir Darbo grupė (iš ministerijų specialistų, kuruojančių valstybės turto valdymo sritį). Gairių rengimo procesas baigėsi 2020 m. rugsėjo mėnesį, kai Priežiūros komisija ir Darbo grupė pritarė VNT valdymo gairėms ir jų įgyvendinimo planui.

VNT valdymo gairių proceso metu buvo:

- Išnagrinėta esama VNT valdymo situacija, teisinė aplinka ir užsienio šalių praktika (įvertinti esami VNT valdymo iššūkiai, būdingi visoms Nagrinėjamos sritims; atlikta teisinės aplinkos analizė, akcentuojant kiekvienos srities įstaigų finansavimo šaltinius ir jų kompleksškumą VNT valdymo kontekste; atlikta užsienio gerosios praktikos analizė, pabrėžiant vyraujančias tendencijas);
- Pritarta VNT valdymo pokyčių tikslams (identifikuotas bendras viso nagrinėjamo VNT portfelio pokytis, atsisakomo nereikalingo VNT apimtys, einamųjų VNT valdymo ir priežiūros kaštų sutaupymai 10-ies metų laikotarpiu, nurodant pagrindines sutaupymo efekto priežastis ir pagrindinę VNT valdymo pokyčių riziką, bei jų valdymo priemones).
- Pritarta Nagrinėjamų sričių VNT centralizuoto valdymo modeliams – šakinio centralizuotai valdomo VNT valdytojo arba Turto operatoriaus modeliams (toliau – CTV modeliai), pagal atliktą VNT valdymo alternatyvų kaštų-naudos analizę, atskirai kiekvienai Nagrinėjamų sričių.
- Pritarta ilgalaikėms Nagrinėjamų sričių veiklai naudojamam VNT valdymo gairėms ir šių gairių įgyvendinimo veiksmų planui.
- Pritarta pamatiniams Nagrinėjamų sričių VNT valdymo principams:

1) veiklos atskyrimo – įdiegiant CTV modelius, VNT valdymo funkcijos atskiriamos nuo institucijų ar įstaigų vykdomų funkcijų ir/arba teikiamų paslaugų.

2) **profesionalaus turto valdytojo** – CTV modeliai taikytini, jeigu valdomo VNT portfelio apimtis yra lygi arba didesnė nei 100 tūkst. kv. m. Tokia VNT portfelio apimtis sudaro sąlygas sukaupti reikiamą turto valdytojo kompetenciją ir efektyviai valdyti turta.

3) **valdymo standartų** – CTV modeliams parengiami valdymo standartai pagal sritis ir valdomo VNT specifiką. Turto valdymo ataskaitos tampa privalomos, informatyvios ir palyginamos.

4) **sprendimų priėmimo** – centralizuotas sprendimų dėl turto valdymo, priežiūros ir išlaikymo, taip pat VNT vystymo ar optimizavimo priėmimas.

5) **strateginio investicijų planavimo** – užtikrinamas investicijų poreikio planavimas srities ir valstybės lygmeniu pagal viešųjų paslaugų organizavimo pokyčius bei VNT panaudojimo intensyvumą.

6) **administravimo** – CTV modeliai nesukurs papildomos administracinės naštos įstaigoms, naudojančioms VNT savo veiklai ar funkcijoms vykdyti.

Pažymėtina, kad Vyriausybės patvirtintu dokumentu nustatyti VNT valdymo gaires ir jų įgyvendinimo planą nėra galimybių, nes nuo šių metų sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai, kurie aiškiai nustato strateginio valdymo planavimo dokumentus ir jų lygmenis. VNT valdymo gairių įgyvendinimą reikalinga integruoti į nustatytą strateginio valdymo sistemą. Strateginio lygmens planavimo dokumento – 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano (NPP), patvirtinto 2020 m. rugsėjo 9 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ 8 strateginis tikslas, be kita ko, numato siekti **efektyvaus valdymo priemonėmis optimizuoti valstybės turto apimtį, kad valstybė turėtų jo tiek, kiek reikia valstybės funkcijoms atlikti**. Paskesnio – programavimo lygmens dokumentuose, taip pat reikalinga nustatyti NPP nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimą. Šie strateginio valdymo planavimo pokyčiai iš esmės keičia VNT valdymo gairių įgyvendinimo planą, kuris turėtų būti atnaujintas kartu su Nagrinėjamų sričių ministerijomis.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, prašome klausimą dėl VNT, naudojamo švietimo ir sporto, sveikatos, kultūros, socialinės apsaugos, teisingumo ir vidaus reikalų srityse, efektyvaus valdymo gairių ir jų įgyvendinimo įtraukti į artimiausio Vyriausybės pasitarimo darbotvarkę.

PRIDEDAMA:

1. Protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas.
2. VNT valdymo gairių pristatymo medžiaga, 18 lapų.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė